

Universitätsbibliothek Paderborn

Opera S. Matris Teresae De Iesu Carmelitarum Discalceatorum et Discalceatarum Fundatricis

In duas partes distincta

Continens I. Viam Perfectionis. II. Castellum Animæ siue septem
Mansiones. III. Exclamationes, vel Meditationes animæ ad Deum suum ...

Teresa <de Jesús>

Coloniæ Agrippinæ, Anno M.DC.XXVII.

Caput III. Co[n]tinuat eande[m] materiam, Et tractat de altero quodam
vnionis genere, ad qua[m] cu[m] Dei fauore pertingere potest,
qua[n]tumq[ue] ad hoc dilectio proximi prosit

urn:nbn:de:hbz:466:1-37994

culit. In illa enim tormentorum & cruciatuum suorum videbat finem. gaudium quoque, quod percipiebat tum ex eo quod morte sua nos redimendos videbat, tum ex eo, quod amorem quo Patrem suum prosequeretur, tantum eius causa & nomine patiendi, testabatur, cruciatus ipsius maximopere leniebat & temperabat. Sicut & hoc in mundo fieri videmus in ijs, qui prae vehementia amoris graues & duras austeritates subeunt, & penè non sentiunt; sed semper eas grauiiores, & grauiiores, indies subire vellent; quinimò cuncta quae faciunt, parui ducunt. Quid non ergo fecisse Maiestatem ipsius putamus, cum sibi tam insignem, Patri suo ostendendi, quam perfectè tum ipsi obediret, tum proximum caritate prosequeretur, occasionem videret oblatam? Magna quidem ei voluptas & gaudium fuit pati, ad Dei voluntatem exequendam: at, tam continuò, tot in illius Maiestatem iniurias & offensas committi, & tot animas velut agmine facto in tartarum prolabi, videre; id ego quidem tam durum ac digestu difficile existimo, vt (nisi plusquam homo fuisset) vnum talis tormenti diem satis futurum fuisse credam, ad multas vitas, quanto potius vnam, conficiendas.

CAPVT III.

MATERIAM EAMDEM CONTIN VAT. TRACTAT

de altero quodam vnionis genere, ad quam cum Dei fauore anima pertinere potest, quantumq; ad hoc dilectio proximi conducatur. Caput hoc cum primis vile est.

REDDEAMVS ergo ad columbulam nostram, & videamus nonnulla de his, quae hoc in statu DOMINVS dare consuevit. Semper autem supponendum est, ipsam identidem conuicti debere, vt in DEI obsequio, & in sui ipsius cognitione quotidie progrediatur. Nam si plura sibi facienda non putet, quam hanc gratiam recipere, & quasi eam acceptam iam omnia tuta sint, negligenter se in vitae suae ratione gerat, & à via caeli (quae sunt DEI praecepta) deflectat; idem ei accidet quod bombyci, ideo è semine prodeunt, vt alios producant, ipse verò pro semper mortuus maneat. Semen inquam emittat: persuasum enim habeo, DEVM nolle, vt tam ingens & singularis gratia frustra & in vanum recipiatur, sed velle, vt esto forè ipse recipiens, inde commodum non referat, alij saltem inde proficiant. Quòd enim

Aliis prodesse debent qui vnionem cum Deo habent.

S.
Theresia

Opera

N. VI
166

enim hæc desideria, ac dictæ virtutes, ei maneat, hinc toto eo tempore quo in bono is perseuerat, semper alijs prodest animabus, de quæ fructu calore calefacit: quem tamen ipse iam fortè amisit, nihilominus ei desiderium manet, vt inde alij proficiant; quin imo volupe illi gaudet, gratias illas ijs declarare, quas Deus amantibus ac letentibus sibi impertiri solet. Ego personam noui, cui id ita fiebat: cum enim satis perdita esset, gaudebat tamen, quòd alij è gratijs quas ei Deus præstiterat, commodum reportarent, & viam orationis, illam necessebus ostendere, volupe ei erat. Et hac ratione non parum boni præstiterat. Postea verò Dominus eam denuo illuminare est dignatus, quamquam (vt verum fatear) eos quos dixi effectus nondum erat consecuta. Quàm multi sunt, quos etiam ad Apostolatam Dominus vocat, vnde dam, arctissimè intimeq; cum illis communicando; & quos ad regnum vocat, sicuti Saulem, qui deinde sua ipsi culpa pereunt & excidunt: de colligere poterimus, carissimæ, nos, quò magis promereamur, & ad instar illorum, pereamus, nullam habere aliam securitatem, quàm ipsam obedientiam, & à lege ac mandatis Dei non desistere. Illis, quibus tales gratias ipse concesserit, imò etiam omnes alloquor.

Multi post gratiam acceptam excidunt.

Viderur mihi, etiam post omnia illa dicta, hæc mansio adhuc illi ra manere; quare cum tam proficuum sit, in illam ingredi, confidit fuerit illos, quibus Dominus res adeò supernaturales non concedit, persuadere, sine omni spe non manere: vera vnio, fauente & annuente Domino, satis facillè obtineri potest, dummodo eam ipsi procurare fatagamus, nihil nobis de voluntate propriâ tinendo, sed eam dumaxat diuinæ conformem & vnitam habere perorando. Quàm pauci sumus, qui hoc dicamus, & qui aliud nihil vellet deamur, quiq; pro hac veritate parati simus occumbere, vt me supra dixisse arbitror! Itaque dico vobis, quando huc vsque peruenitis, iam tum vos hanc Domini gratiam obtinuisse; vnde de altera deliciosa vnione, quam dixi, non est quòd sollicitè sitis: quòd enim præcipuum ac pretiosissimum habet, est, quòd ab illa vnione, de qua prædò loquor, procedat & ortum habeat. Ah, quàm hæc vnio desiderabilis est! nã beata anima illa, quæ eam obtinuit, eò quòd in hac ta mirâ quiete perseuerat: nullus enim rerum terre huius euenus aut successus eam affliget vel contristabit, nisi fortè vbi se in alio Dei amittendi periculo constitutam, aut ab alijs in eum peccatis debet; quia nec morbus, nec paupertas, nec mors aliqua ipsam turbat; nisi fortè illius, qui ECCLESIAE DEI pernecessarius est, quo agrè hæc careat: videt enim anima illa, melius multo esse posse quid faciat, quàm ipsa quid desideret. Notandum est.

Vera vnio quomodo obtinetur.

Quam hæc desiderabilis sit & quæ sit.

est, quosdam esse dolores, qui citò ac statim ab ipsamet naturali nostra complexione, nec non caritate qua proximo cõmpatimur, (qualem in se Dominus ipse affectu sensit, cum Lazarum à morte resuscitauit) causantur; at hi non impediunt, quo minus cum voluntate diuina vniti maneamus, nec item animam turbulenta vel inquieta aliqua passione, quæ diu duret, turbant. Id genus dolores ilico pertranseunt: nam (quemadmodum de gaudijs in oratione haberi solitis dixi) ad vsque interiora animæ non penetrant, sed ad sensus hosce & potentias tantummodo peruenire videntur. Ambulant quidem per priores mansiones, sed in posteriores de quibus adhuc tractabitur, non ingrediuntur.

Itaque, quò ad hoc vnionis genus perueniatur, non requiritur id quod antè dixi, potentiarum nempe suspensio. Potis namque Dominus est per diuersos modos animam ditare, & varijs eam ad hæc mansiones viis deducere, vt necesse non sit, per compendiosam illam quam dixi viam, eam incedere. Verùm velim notetis, carissimæ, ante omnia requiri vt bombyx emoriatur, & quidem magis sumptibus vestris: quoniam in ijs quæ dicta sunt, non mediocriter ad moriendum iuuat, quòd se quis in vita ad eò noua constitutum videat; sed hic in terra necesse est, nos ipsos dum in hac vita viuimus, ipsum occidere. Maioris quidem, fateor, id laboris erit, sed egregiè is compensatur; itaque maius illius erit præmium, si victor euaseris. Ceterum, quin id possibile sit, nullatenus dubitandum est, dummodo vera cum Dei voluntate sit vnio. Hæc est vnio, quam, quamdiu vixi, semper desideravi: hæc est, quam identidem à Domino efflagito, & quæ magis aperta, & securior est. sed ò nos miseras! quæ sunt opidò pauci, qui ad hanc perueniunt! esto, quisquis à Deo offendendo sibi cauet, & Religionem ingressus est, omnia iam se fecisse existimet. Ah! quàm multi adhuc remanent vermes qui antè sese non manifestat, quàm (vti ille qui Ionæ hederam erosit) per amorem proprium, nostri ipsorum æstimationem, temerarium de proximo iudicium (esto vel in rebus parui momenti) in caritate illi exhibenda defectum, dum tali scilicet in eum amorem non ferimur, quali in nos ipsos, virtutes nostras penitus corroserint. Etenim, esto id ad quod obligamur, violentè & contortè quodammodo, quòd si peccatum euitetur, obseruemus; longè tamen absumus ab eo quod requiritur, vt cum Dei voluntate penitus & totaliter vniti simus. Quam autem existimatis voluntatem eius esse, carissimæ: vt omnimodis & penitus perfectæ simus, quòd partim cum ipso, partim cum Patre eius (quemadmodum Maestas eius aliquando rogauit) vnium simus. Videte verò, quantum nobis adhuc desit, vt eò pertingamus. Equidem, fateor, nimis quàm magnum dum isthuc scribo, dolorem in corde meo sentio, quod me tam procul inde videam abesse, id quod

Dolores naturales vnionem cum diuina voluntate non impediunt.

Suspensio potentiarum ad eam non requiritur.

Quæ sit Dei de nobis voluntas.

S.
Theresia

Opera

IV VI

156

meâ dumtaxat culpâ. Neque enim Dominum ad hoc necesse est nos consolationibus & recreationibus de nouo perfunderet: satis enim prope est id quod semel nobis dedit, siuum nobis dâdo filium, qui viam nos edoceat.

Nolite verò putare, in eò totum negotium situm esse, quòd patre aut fratre meo demorientibus, ita & vsque adeò me volumini uinæ accommodem, nihil vt propterea commouear, ac nullum dolorem sentiam; aut quòd, si labores, molestiæ, morbi mihi superueniant, cum gaudio eos & hilariter sustineam. Bonum quidem id est: ac subinde ex quadam discretionè prouenit, quòd aliter facere nequeamus, & de necessitate virtutem faciamus. Quàm multa horum etiam Philoſophi Gentiles faciebant, quòd multum scientiæ haberent; aut, si non talibus tem alia id genus! Hic verò, vt non nisi duo hæc quæ Dominus a nobis requirit, vt videlicet Maiestatem ipsius, & proximum diligamus, comparè conuicti nos oportet. quæ quidem si perfectè obseruemus, ipsam voluntatem facimus, itaque cum ipso vniti erimus. Sed, quàm procul (vti dixi) eheu! absumus, vt duo hæc prout tam potenti Deo ac Domini ea præstare tenemur, præstemus? Dignetur, vt inam Maiestas illius gratiam nobis facere, qua ad hunc statum pertingere mereamur; quòd, si modò velimus in potestate & manu nostra situm est. Nullum porro certius signum, è quo colligamus, nū ritè duo hæc seruemus, meâ sententia est, quàm proximum verè & prout oportet, diligere: Deum enim amemus, vix sciri potest, esto non desint euidentia, è quibus id colligitur, indicia; sed an proximum diligamus melius magisque intelligatur. Certè autem estote, quo maiorem in dilectione proximi vos profectus fecisse videbitis, eo etiam magis in dilectione Dei prouectas vos esse. Amor quippe, quo Maiestas ipsius in nos fertur, tam intensus & magnus est, vt, in compensationem illius quem nos proximo exhibemus, extècturus sit, vt is quo ipsum prosequimur, multipliciter in nobis adagetur. Et de hoc nequaquam dubito. Per magni verò nostra refert, sollicitè aduertere interdum, quomodo hic ambulemus, ac nos geramus, ut scilicet quidquid fecimus, perfectè factum sit. Etenim, quæ naturæ nostræ prauitas & corruptio est, nisi id à radice, Dei inquam amore, natiur, numquam amorem proximi perfectè habebimus. Cum ergo ratio nostra id referat, demus operam charissimam, vt in rebus minoribus ac quibus nos cognoscere assuescamus; neque grandia quædam, quæ tempore orationis, quam verbi gratia pro proximo, & ad vel vnâ animam seruandam faciemus, ita confertim, & in genere nobis occurrunt, magnè estimamus. nisi enim deinde opera conformia subsequantur, non est quæ proposita illa nos facturam credamus. Idem de humilitate alijsq; virtutibus

Amor in proximum quanti sit momenti.

Quo is in reus sit, eo est intensior amor in Deo.

bus esto iudicium. maguæ quippe & multiplices diaboli sunt technæ ac stratagemata, qui quò nobis persuadere possit, quamdam illarum nos habere, cum eam non habeamus, milles omnem susque-deque infernum mouebit. Et meritò: nihil enim a què nobis nocet; cum hæc imaginariæ ac fictæ virtutes numquam sine vana aliqua gloriæ veniant, utpote quæ à taliradice producuntur: vti ex aduerso quas Deus dat, ab illa & superbia prorsus exemptæ sunt.

Non possum non mecum ridere, cum animas quasdam video, quæ in oratione dum agunt, propter Deum despici, contemni, & palam omnibus confundi velle videntur; postea verò, si quo modo possent vellent defectum etiam minimum, quem habent, tegere, aut si eum non cõmiserint, at nihilominus eius accusantur, excusare. Tales ne simus, Deus auertat. Quicumque ergo hanc ignominiam ferre nõ valet, caueat diligenter ne magnificiatur id, quod apud se solum, (prout quidem ei videtur) facere proposuit: nam reuera id à voluntate minimè profectum est (etenim ubi illa adest, longè quid aliud est) sed dumtaxat inane & imaginarium quid; in quo diabolus dolos & insidias suas struit, quos mulieribus atque indoctis multos ac varios struere possit, utpote quæ, quod potentiarum & imaginationum sit discrimen, aliasque sexcentas res interiores intelligere nescimus.

Quàm facile videre est, carissimæ, in quibusnam vestrum amor erga proximum verè sit; & in quibusnam is non tam perfectè reperiat: si quidem intelligeritis, quàm nobis virtus hæc necessaria sit, in aliud studium non incumberitis. Cum animas quasdam diligenter admodum inquirere video, ut cuiusmodi sit oratio quam colunt, intelligant, & cum in ea versantur, ita anxias ac sollicitas, ut se ne mouere quidem, aut cogitationem alio diuertere audere videantur, ne modicum illud quod in ea habuere gustus ac deuotionis amittant; statim inde colligo quã parũ norint viam, qua ad vnionẽ perueniatur; ad eò ut in hoc vno totum negotiũ situm esse opinetur. Nequaquã, carissimæ, nequaquã: Dominus requirit opera; hinc, si quã agrã videritis, quã recreare aut alleuiare aliquatenus possitis, pro nihilo vobis sit, deuotionẽ illã perdere, atq; illius agræ commiseratione tangi; si quẽ illa sentiat dolorẽ, vos quoq; dolere; imò si necesse sit vobis cibum subtrahere, ut illa eum comedat, ieiunate; idque non tã illius causa, quã quia Dominus id vult. Hæc demum vera est cum illius voluntate vnio. Si item aliquam valdè laudari audiaris, maiorem in animo voluptatem sentite quàm si vos ipsas laudari audieritis. Et est hoc reuera satis facile. si enim humilitas in vobis fuerit, graue potius vobis futurum est, quòd alieno ore dilaudemini. Sanè magnum & præclarum quid est, auditis consororum virtutibus non

*Virtutes
veras dat
Deus, ima-
ginariu di-
abolus.*

*Proposita
inania sine
effectu à di-
abolo cau-
santur.*

*Amor in
proximum
quàm ne-
cessarium.*

secus

S.
Theresia

Opera

IN VI

166

secus gaudere, quam propriis; & si quem in iis defectum aut imperfectionem obseruauerimus, non minus ob eum contristari, quam si proprius foret, eumque tegere. Hac de re alio loco satis multa dixi, video namque si quo modo in ea defecerimus, malo res nostras loco esse. faxit ergo Deum numquam in hac deficiamus. nam equidem vobis asseuero, si quidem obseruaueritis, fore, vt à Maiestate illius, eam quae dixi vnionem assequamini. At si in ea vos deficere videatis, quamuis deuotionem, & tales in oratione gustus habeatis, vt iam ad aliquam suspensionculam in oratione quietis vos peruenisse credatis (nonnulla qui ppe statim, iam omnia consumperacta, & nihil dum restare putabunt) mihi credatis velim, nondum vnionem peruenistis. Dominum verò rogate, vt hunc proximi amorem perfectum nobis det, & Maiestatem eius agere sinite quod lubuerit, namque plura vobis dabit, quam desiderare possertis, dummodo quaedam voluntati vestrae violentiam inferatis, vt vbique & in omnibus horum voluntas fiat, (esto id cum aliquo iuris vestri dispendio fieri debeat;) vestrique boni & commodorum obliuiscimini ac negligatis, quod ipsarum commodis seruiatis, esto, qui secundum carnem est homo recitatur & obstrepat; denique laborem in humeros vestros sustollatis, quo vbi occasio se offerret, ab illo proximum exoneretis. Nolite existimare, fore vt nullo prorsus vobis id dispendio constet; at videte, quanti pretio nostro amor, quo nos est persecutus, constiterit; nam, vt nos à morte vindicaret, ipsam tam acerbam, vt est mors crucis, subire non dubitauit.

*Aliena potest
eius quam
nostra, voluntas
facienda.*

CAPVT IV.

IN EADEM MATERIA PERGIT, HOC ORATIONIS GENIUM
*particularius declarans. Ostendit, quanti referat circumspicere & discurrere
in hac via procedere, quod tacet demon, vt hominem ab eo
quod cepit, retrocedere cogat, magna arte &
cautela vratur.*

DEsideratis (vt mihi quidem videtur) iam videre, quid columba haec agat, vbinam conseat: iam namque audistis, eam non in gestibus spiritualibus, multo autem minus in terrenis consolationibus quiescere; longè quippe altius se elibrat. sed huic vestro desiderio satisfacere non possum, quoadusque ad vltimam mansionem veniro. Deo minus, illius ibi recorder, aut ad hoc scribendum locum commodum habeam! nam iam quinque elapsi sunt menses ab eo tempore quo penam illam describere coepi, vsque nunc; & caput ad ea quae scripta sunt relegendum, satis dispositum non sit, fieri non potest, quin multa secum abeantur ac repetantur. sed, quod ad sorores meas haec spectet tractatio, prorsus id refero. Nihilominus particularius & enucleatius declarare non